

Ministerieel besluit houdende bescherming als monument van oorlogsmonument te Hamme

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010, 7 juli 2010, 24 september 2010, 19 november 2010, 13 mei 2011, 10 juni 2011 en 9 september 2011;

Gelet op het ministerieel besluit van 27 september 2010 houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te beschermen oorlogsmonument te Hamme;

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen en ingediende bezwaren door Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen op datum van 18 augustus 2011, zoals voorgelegd aan de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 6 oktober 2011,

BESLUIT:

Artikel 1. Wordt beschermd overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009:

Wegens de artistieke, historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Oorlogsmonument WO I en WO II voor de gesneuvelden en burgerlijke slachtoffers van Hamme, gelegen te

Hamme (Hamme), Koning Albertplein z. nr. ;

bekend ten kadaster:

Hamme, 2de afdeling, sectie B, perceelnummer zonder, deel van openbaar domein, met inbegrip van bordes en paaltjes, zoals afgebakend op bijgevoegd plan

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Artistieke waarde:

Monumentale, figuratieve bronzen beeldengroep geplaatst op een hardstenen octagonale sokkel met opschrift "aan onze helden" bovenaan en de naamlijst aan de achterzijde. Centraal een obelisk bekroond door een geknielde jonge vrouw overvleugeld door een engel, die beiden bloemenkransen draperen over de beelden onderaan de sokkel. Aan de voet een strijdende soldaat met getrokken degen, rechts geflankeerd door een gewonde weerstander en links door een opgeëiste, getekend en halfnaakt vastgebonden met touw. Aan de rechterzijde een geknielde jonge vrouw met bloemenkrans; boven het opschrift "Aan onze dierbare helden".

Sterk expressieve en emotionele lichaamstaal van de bronzen figuren, van hoge artistieke kwaliteit, ontworpen en gesignd door de Antwerpse beeldhouwer Karel Schuermans (1869-1955), gekend als maker van heel wat portretbustes, grafmonumenten en herinneringsmonumenten. De uitbreiding aan de rechterzijde van 1951 werd eveneens vervaardigd naar ontwerp van Karel Schuermans.

Historische waarde:

Monumentaal oorlogsgedenkteken WO I opgericht voor de gesneuvelde soldaten en de vele slachtoffers bij de opgeëisten te Hamme. Monument als één van de eerste in België gerealiseerd en plechtig ingehuldigd op 14 augustus 1921. In 1951 uitgebreid met een beeld ter herdenking van de oorlogsslachtoffers van WO II.

Sociaal-culturele waarde:

Als zijnde de materialisatie van het herdenken van een collectief trauma. In de symboliek van de beeldentaal wordt troost voor het verlies gevonden in de opoffering voor de vrijheid van het vaderland. Hamme kende heel wat slachtoffers onder de opgeëisten en weerstanders.

Door de grootsheid van het herdenkingsmonument wil de kleine nijverheids-gemeente Hamme zich duidelijk meten met de rijkere steden en drukt het herdenkingsmonument ook een statement uit op sociaaleconomisch en politiek vlak.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009, 4 december 2009 en 10 juni 2011. (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009, 11 januari 2010 en 2 augustus 2011)

Brussel,

24 NOV. 2011

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS